

19.12.2025

KUULUTUS

Asia

Ympäristönsuojelulain 65 § mukainen päätös Aholanniitun turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmasta

Hakija

Kontomän Oy

Päätöksen yksilöintitiedot ja pääasiallinen sisältö

Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaisen päätöksen Aholanniitun turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmasta.

Kuulutuksen julkaisupäivä

22.12.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 29.12.2025

Nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätös liitteineen ovat yleisesti nähtävillä 22.12.2025 – 28.01.2026 välisenä aikana ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa ely-keskus.fi/Kuulutukset.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus liitteineen on toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon (kirjaamo.lansi@avi.fi) 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi). Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Oikaisuvaatimusaika päättyy 28.01.2026.

Lisätietoja

Ylitarkastaja
Kaisa Pieniluoma
+358 50 520 2645
kaisa.pieniluoma@ely-keskus.fi (kaisa.pieniluoma@lvv.fi 1.1.2026 alkaen)

Kontomän Oy

Asia

Ympäristönsuojelulain 65 § mukainen päätös Aholanniitun turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmasta

Hakija

Kontomän Oy

Tarkkailuvelvollisuus

Kontomän Oy:n Kankaanpäässä ja Parkanossa sijaitsevan Aholanniitun turvetuotantoalueen vesistötarkkailu perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen aiemmalle toiminnanharjoittajalle (Kari Kampnikosken kuolinpesä) 10.3.2016 antamaan Aholanniitun ja Hautahohkan turvetuotantoa koskevaan ympäristölupapäätökseen Nro 46/2016/2. Päätöksen lupamääräyksen 13 mukaan käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava ympäristölupapäätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti. Lupamääräyksen 14. mukaan vesistötarkkailu on ympäristölupahakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti siten muutettuna, että tuotantoalueen laskuojan yläpuolinen näytteenottopiste siirretään Kirjasluomaan välittömästi kuivatusvesien purkukohdan yläpuolelle noin paikkaan 6879880:270970 (ETRS-TM35FIN).

Asian vireille tulo

Aholanniitun turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelma on tullut vireille 29.2.2024 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksyttäväksi.

Tarkkailusuunnitelma

Esityksen mukaan päästötarkkailunäytteet otetaan kasvillisuuskentälle johdettavasta ja kentältä purkautuvasta vedestä. Näytteet otetaan vuosina 2024 ja 2025 neljä kertaa vuodessa (maalis- toukokuussa, kesä-heinäkuussa, syys-lokakuussa ja joului-helmikuussa) ja sen jälkeen kolmen vuoden välein tuotantovaiheen sekä jälkihoidon aikana. Rankkasateiden (vähintään 20 mm/vrk) aikana tulee näytteenottovuosina ottaa lisänäytteitä. Näytteistä määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyppe, COD_{Mn}-arvo sekä pH-arvo. Virtaama mitataan näytteenoton yhteydessä.

Vesistötarkkailua jatketaan vuosittain nykyisillä kolmella näyteasemalla, joista kaksi sijaitsee Kirjasluomassa (Aholanniitun ylä- ja alapuoliset asemat) ja yksi Kuusijärvessä. Näytteitä otetaan kolme kertaa vuodessa

(15.3.–15.5. välisenä aikana, elokuussa sekä syys-lokakuussa). Kuusijärven näytteistä määritetään lämpötila, näkösyvyys, happi (pitoisuus ja kyllästysaste), kiintoaine, sameus, pH, väri, COD_{Mn}, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori (suodatettu, 1.6.–31.8. otetut näytteet), kokonaistyyppi, nitraatti-nitriittityppi (1.6.–31.8. otetut näytteet), ammoniumtyppi (1.6.–31.8.), rauta, a-klorofylli (0–2 m, 1.5.–31.10. otetut näytteet) ja sähkönjohtokyky. Kirjasluomasta tulee tehdä samat analyysit näkösyvyyttä, a-klorofylliä ja happea lukuun ottamatta.

Asian käsittely

Ympäristönsuojelulain 96 §:n 1 momentissa säädetty huomioon ottaen Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että tarkkailusuunnitelman vireilläolosta ei ole tarpeen tiedottaa eikä lausuntojen pyytäminen asian riittäväksi selvittämiseksi ole tarpeen. Asianosaisten kuuleminen on hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin kohdan 5 mukaisesti ilmeisen tarpeetonta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen ratkaisu

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) hyväksyy Aholanniitun turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelman seuraavin muutoksin ja täsmennyksin:

- Mikäli kasvillisuuskentän puhdistusteho täyttää lupamääräyksen 3 puhdistustehot (kiintoaine 40 %, kokonaisfosfori 18 %, kokonaistyyppi 10 %) vuosien 2024–2025 aikana voidaan päästötarkkailua jatkaa esitetysti kolmen vuoden välein. Muussa tapauksessa päästötarkkailua tulee toteuttaa kahden vuoden välein.
- Kiintoainemääritykset tulee tehdä päivitetyn Turvetuotannon tarkkailuohjeen (19.5.2020) mukaisesti (määritysmenetelmä 364, SS; F6; GVS, suodatinkoko 0,4 µm).
- Näytteet tulee ottaa ao. tehtävään sertifioitu tai vastaavan pätevyyden omaava henkilö. Vesistötarkkailun tulokset tallennetaan ympäristöhallinnon vedenlaaturekisteriin (Hertta) kuukauden kuluessa niiden valmistumisesta. Näytteet on analysoitava tutkimuslaitoksessa, jolla on dokumentoitu asiantuntemus tutkittavien analyysien osalta.
- Vesistötarkkailun vuosiraportit on toimitettava seuraavan vuoden huhtikuun loppuun valvontaviranomaiselle sähköisesti luvan valvojan käyttämän tietojärjestelmän kautta ja annettava tiedoksi valvontaviranomaiselle, kalatalousviranomaiselle, Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

- Tarkkailusuunnitelma tulee päivittää tämän päätöksen mukaisesti 30.3.2026 mennessä ja toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle ja tarkkailua toteuttavalle konsultille.

Perustelut

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että ehdotettu tarkkailusuunnitelma tarkkailupäätöksessä esitetyin täsmennyksin ja muutoksin antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot hankkeen vaikutuksista vesistöön ja mahdollistaa hättävien vaikutusten vähentämisen.

Ympäristöministeriön turvetuotannon tarkkailuohjeessa (19.5.2020/13) suositellaan vesistö tarkkailussa määritettävän kiintoaineen suodatinkoko muutettavan vesistö tarkkailussa 1,2 µm:stä 0,4 µm:iin. Tämän menetelmän käyttöä suositellaan ja sen käyttöönottoon ohjataan turvevalvonnan vesistö vaikutusten tarkkailussa. Pienemmällä suodatinkoolla saadaan kiintoaineen pitoisuuteen paremmin mukaan myös humuskompleksit ja hienojakoinen epäorgaanisen aines, ja siten voidaan tarkemmin arvioida kiintoaineen vaikutuksia vesien tilaan. Nykyisellään pienempää suodatinkokoa käytetään yleisesti laajasti vesientarkkailussa kiintoaineen määrittämisessä.

Vaikutustarkkailun raportointi tulee hoitaa asianmukaisesti ja huolehtia vesistö vaikutustarkkailutietojen saavutettavuudesta. Näytteenotossa ja analysoinnissa tulee huolehtia sertifikaattien edellyttämistä vaatimuksista.

Tarkkailusuunnitelman ajantasaisuudesta tulee huolehtia ja päivittää suunnitelmaa tarvittaessa.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Käsittelymaksu on 320 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu perustuu Valtioneuvoston asetuksen (1215/2023) liitteen maksutaulukon mukaan tarkkailusuunnitelman tai sen muutoksen hyväksymispäätöksestä peritään 58 €/h (4 h x 58 = 232 €).

Käsittelymaksun määräytymisessä noudatetaan kyseistä asetusta, koska tarkkailuesitys on tullut vireille 29.2.2024.

Tarkkailusuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Päätös on voimassa toistaiseksi. Tarkkailupäätöstä voidaan muuttaa hankkeesta vastaavan, valvontaviranomaisen, asiassa yleistä etua valvovan viranomaisen tai hättää kärsivän asianosaisen vaatimuksesta.

Lisäksi tarkkailusuunnitelmaan voidaan tarvittaessa tehdä pieniä muutoksia kuten tarkkailun suorittamistapaan tai aikatauluihin valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla siten, ettei tarkkailun luotettavuus heikkene.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 62, 64, 65, 96 ja 192 §

Hallintolaki (434/2003) 34, 43 ja 44 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 4 ja 8 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupapäätös Nro 46/2016/2

Turvetuotannon tarkkailuohje (YM 2020:13)

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös Kontomän Oy
Pohjanlumme Ky

Päätöksestä tiedottaminen

Pirkanmaan ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskusten verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi/pirkanmaa > Ajankohtaista > Kuulutukset

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Kankaanpään ja Parkanon kaupunkien yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksi Kankaanpää (ympäristönsuojeluviranomainen)
Parkano (ympäristönsuojeluviranomainen)
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus, kalatalousviranomainen
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Asiakirjan hyväksyntä

Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Pieniluoma ja ratkaissut ylitarkastaja Piia Tikka. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksestä perittyyn suoritmaksuun voi hakea oikaisua samassa järjestyksessä kuin pääasiaan haetaan oikaisua. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä 2.

Liitteet Tarkkailusuunnitelma
Oikaisuvaatimusohje

Liite 2.

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Oikaisuvaatimuskirjelmä liitteineen on toimitettava edellä mainittuun virastoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Oikaisuvaatimus liitteineen voidaan lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen tekoaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimus on jätettävä **viimeistään 28.01.2026**.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- oikaisua hakevan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- miltä kohdin oikaisua haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla niitä vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisun vaatija vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti, selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (31.12.2025 asti)

postiosoite: PL 200, 65101 Vaasa

puhelin: 020 6361 060

E-mail: kirjaamo.lansi@avi.fi

Lupa- ja valvontavirasto (1.1.2026 alkaen)

postiosoite: PL 20, 13035 LVV

puhelin: 0295 254 000

E-mail: kirjaamo@lvv.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Valtion maksuperustelain (150/1992) ja aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2025 ja 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2024) nojalla oikaisuvaatimuksen tekijältä peritään asian käsittelystä aluehallintovirastossa 225 euron suuruinen maksu. Jos aluehallintovirasto muuttaa oikaisuvaatimuksen takia päätöstä oikaisua vaatineen eduksi, maksua päätöksestä ei peritä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua samassa järjestyksessä kuin pääasiaan haetaan oikaisua.

Tämä asiakirja PIRELY/6186/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/6186/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pieniluoma Kaisa 19.12.2025 12:22

Ratkaisija Tikka Piia 19.12.2025 12:31

**AHOLANNIITUN TURVETUOTANTOALUEEN (KANKAANPÄÄ)
PÄÄSTÖ- JA VESISTÖTARKKAILUSUUNNITELMA**

Kontomän Oy

1 JOHDANTO

Kontomän Oy:n Kankaanpäässä ja Parkanossa sijaitsevan Aholanniitun turvetuotantoalueen vesistötarkkailu perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen aiemmalle toiminnanharjoittajalle (Kari Kamppikosken kuolinpesä) 10.3.2016 antamaan Aholanniitun ja Hautahohkan turvetuotantoa koskevaan ympäristölupapäätökseen Nro 46/201/2. Päätöksen lupamääräyksen 13. mukaan käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava ympäristölupapäätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti. Lupamääräyksen 14. mukaan vesistötarkkailu on ympäristölupahakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti siten muutettuna, että tuotantoalueen laskuojan yläpuolinen näytteenottopiste siirretään Kirjasluomaan välittömästi kuivatusvesien purkukohdan yläpuolelle noin paikkaan 6879880:270970 (ETRS-TM35FIN).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt 27.9.2023 Aholanniitun turvetuotantoalueelle määräaikaistarkastuksen ja todennut tarkastuskertomuksessaan mm. seuraavaa: *”Aholanniitun ympäristölupa mahdollistaa kasvillisuuskentän päästötarkkailun neljän vuoden välein. Tarkkailuväli on melko harva, kun huomioidaan, etteivät puhdistustehovaateet kokonaisuudessaan ole toteutuneet. Myös vähäinen näytemäärä aiheuttaa epätarkkuutta puhdistustehon arviointiin. Riittävän päästö- ja vesistötarkkailun sekä kasvillisuuskentän reduktiovaateiden varmistamiseksi olisi päästötarkkailua syytä tihentää ja siten koko tarkkailuohjelma päivittää”. Esitys päivitetystä päästö- ja vesistötarkkailuohjelmasta tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle 29.2.2024 mennessä.*

2 TURVETUOTANTOALUE

Aholanniitun turvetuotantoalue sijaitsee Kankaanpään ja Parkanon pitäjänrajalla n. 23 km Kankaanpään keskustasta koilliseen (kuva 1). Turvetuotantoalueen ympäristöluvan mukainen pinta-ala on 31 ha, johon sisältyvät noin 28,2 ha suuruinen tuotanto- ja auma-alue, kasvillisuuskenttä (2,0 ha) sekä laskeutusaltaat (0,8 ha). Alueella tuotetaan jysinturvetta. Tuotanto aloitettiin vuonna 1994 ja sen arvioidaan jatkuvan vuoteen 2030 asti.

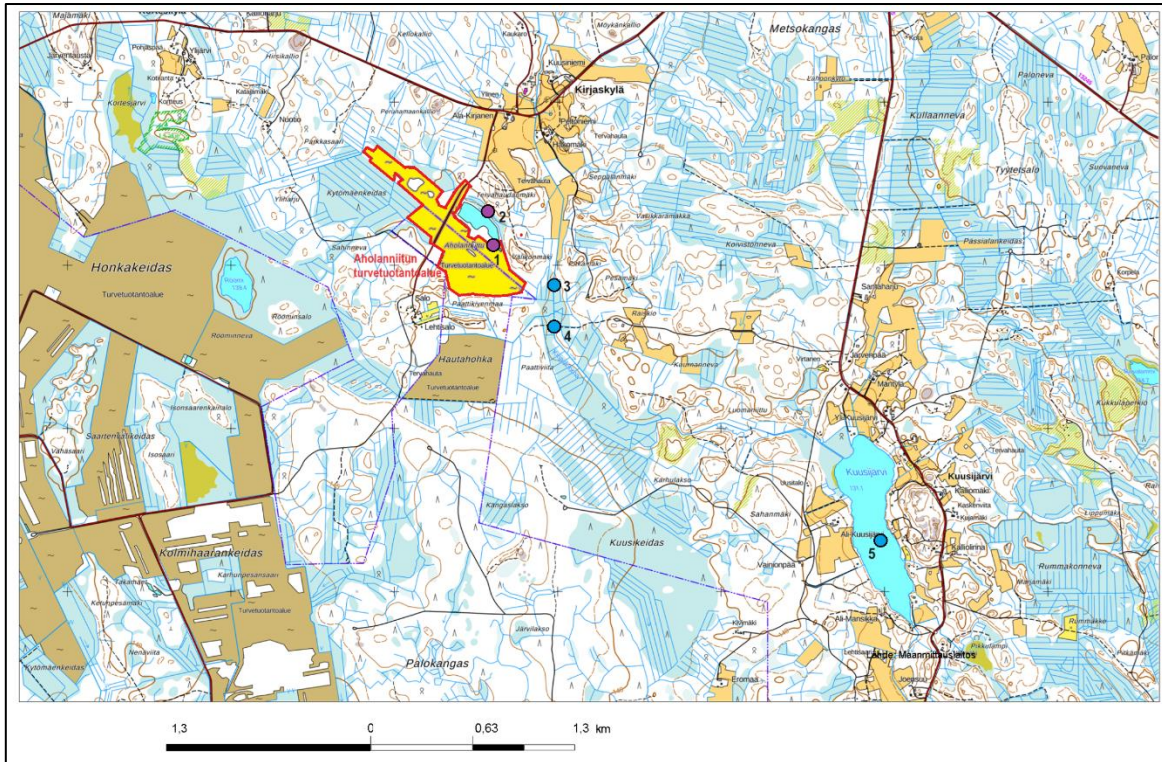
Aholanniitun vesiensuojelurakenteina ovat sarkaojarakenteet, virtaaman säätö, laskeutusallas sekä ympärivuotisesti käytettävä kasvillisuuskenttä

3 VESISTÖT

Aholanniittu sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueeseen kuuluvan Kuusijoen valuma-alueella. Turvetuotantoalueen kuivatusvedet kulkeutuvat kasvillisuuskentältä 700 m matkan metsäojan kautta Kirjasluomaan ja edelleen 3 km etäisyydellä turvetuotantoalueesta sijaitsevaan Kuusijärveen (kuva 1).

Kirjasluoman veden laadun vaihtelut ovat pienille virtavesille tyypilliseen tapaan huomattavia. Vuoden 2022 vesistötarkkailutulosten perusteella luoma on kuitenkin luokiteltavissa rehevöityneeksi vesistöksi. Veden pH-arvot vaihtelivat 6,0 – 6,8 ja kiintoainepitoisuudet 4,0 – 18 mg/l välillä (Eurofins Ahma Oy 2023).

Kuusijärvi on pinta-alaltaan n. 25 ha:n laajuinen ja keskimäärin 1,0 m syvä. Järven valuma-alueen pinta-ala on 19,6 km ja Aholanniitun turvetuotantoalueen osuus siitä on n. 2 %. Kuusijärvi on tummavetinen ja rehevöitynyt. Veden pH-arvot vaihtelivat vuoden 2022 kahdessa vesistötarkkailunäytteessä 5,7 – 7,0 ja kiintoainepitoisuudet 4,0 – 6,2 välillä (Eurofins Ahma Oy 2023).

Kuva 1. Aholanniitun turvetuotantoalueen sekä päästö- ja vesistötarkkailun näyteasemien sijainti. 1 = kasvillisuuskentän yläpuolinen päästötarkkailuasema, 2 = kasvillisuuskentän alapuolinen päästötarkkailuasema, 3 = Kirjasluoma, Aholanniitun yläpuolinen vesistötarkkailuasema, 4 = Kirjasluoma, Aholanniitun alapuolinen vesistötarkkailuasema ja 5 = Kuusijärven vesistötarkkailuasema.

4 PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

Päästötarkkailunäytteet otetaan kasvillisuuskentälle johdettavasta ja kentältä purkautuvasta vedestä. Näytteet otetaan vuosina 2024 ja 2025 neljä kertaa vuodessa (maalis- toukokuussa, kesä-heinäkuussa, syys-lokakuussa ja joului-helmikuussa) ja sen jälkeen kolmen vuoden välein tuotantovaiheen sekä jälkihoidon aikana. Rankkasateiden (vähintään 20 mm/vrk) aikana tulee näytteenottovuosina ottaa lisänäytteitä. Näytteistä määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyppe, COD_{Mn}-arvo sekä pH-arvo. Virtaama mitataan näytteenoton yhteydessä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen tai kasvillisuuskentän huonon toimivuuden perusteella, päättää, että tarkkailukertoja vähennetään tai lisätään.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden ja pitoisuuksien perusteella. Tarkkailuvuosina päästöt lasketaan käyttäen Aholanniitun omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan toisen turvetuotantoalueen virtaamatietoja. Sopivan korvaavan kohteen puuttuessa virtaama voidaan arvioida ympäristöhallinnon Vesistömallijärjestelmästä (WSFS-Vemala) saatavien valuntojen avulla. Tarkkailun välivuotina päästöt arvioidaan lähialueiden turvetuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

Päästöarviot lasketaan nykyisen käytännön mukaisesti vain bruttoarvoina. Puhdistustehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä mahdolliset ohijuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua turvetuottajalle, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksille sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportit toimitetaan samoille tahoille tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä. Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään tulosten lisäksi myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät, käytetyt laskentamenetelmät sekä tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.

5 VESISTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

Vesistötarkkailua jatketaan vuosittain nykyisillä kolmella näyteasemalla, joista kaksi sijaitsee Kirjasluomassa (Aholanniitun ylä- ja alapuoliset asemat) ja yksi Kuusijärven (sijainti, ks. kuva 1). Näytteitä otetaan kolme kertaa vuodessa (15.3. – 15.5. välisenä aikana, elokuussa sekä syys- lokakuussa). Näytteenotto- ja syvyys on 1,0 m, jos kokonaissyvyys on vähintään 1,5 m. Matalammilla kohteilla näyte otetaan puolesta vesisyvyydestä. Kuusijärven näytteistä määritetään lämpötila, näkösyvyys, happi (pitoisuus ja kyllästysaste), kiintoaine, sameus, pH, väri, COD_{Mn}, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori (suodatettu, 1.6. – 31.8. otetut näytteet), kokonaistyyppi, nitraatti-nitriittityppi (1.6. – 31.8. otetut näytteet), ammoniumtyppi (1.6. – 31.8.), rauta, a-klorofylli (0 – 2 m, 1.5. – 31.10. otetut näytteet) ja sähkönjohtokyky. Kirjasluomasta tulee tehdä samat analyysit näkösyvyyttä, a-klorofylliä ja happea lukuun ottamatta.

Vesinäytteet analysoidaan tutkimuslaitoksessa, jolla on dokumentoitu asiantuntemus (esim. akkreditointi) tutkittavien analyysien osalta. Analyysitulokset toimitetaan kuukauden kuluessa näytteenotosta turvetuottajalle, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueille, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille. Lisäksi tarkkailutulokset toimitetaan sähköisesti ympäristöhallinnon ylläpitämään Pivet-vedenlaaturekisteriin (Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta).

Vesistötarkkailun vuosiyhteenvedot toimitetaan seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä turvetuottajalle, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueille, Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyysissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät. Vesistötarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa Pirkanmaan ELY -keskuksen hyväksymällä tavalla.

KIRJALLISUUS

Eurofins Ahma Oy 2023. Aholanniitun turvetuotantoalueen (Parkano/Kankaanpää) kuormitus- ja vesistötarkkailut, vuosi 2022. Kontomän Oy. 8 s.

Seinäjoella 23.2.2024

Harri Hutri
FM, ympäristöasiantuntija
Pohjanlumme Ky